

HOOFDSTUK 1 : PEDAGOGISCH PROJECT

1. De school als instelling

Onze school behoort tot het officieel gesubsidieerd onderwijs. Het schoolbestuur is het gemeentebestuur van Rotselaar.

Het administratieve adres is :

Basisschool De Straal
Kapelstraat 45
311 Rotselaar
Tel : 016/616460
e-mail: directie@destraal.be
administratie@destraal.be
website : www.destraal.be

Beslissingen inzake gemeentelijk onderwijs, rekening houdend met de vigerende onderwijswetgeving, behoren tot de bevoegdheid van de gemeenteraad. Het gemeentebestuur, als schoolbestuur, heeft dus een verregaande autonomie inzake vormgeving en inhoud van haar gemeentelijk onderwijs. Het pedagogisch project geeft vorm aan deze autonomie. Het is een uitermate belangrijk gegeven en een voortdurende verantwoordelijkheid van een democratisch verkozen gemeenteraad.

De infrastructuur van onze basisschool De Straal bestaat uit o.a. een multifunctionele sportzaal, uitnodigende afzonderlijke speelplaatsen voor de kleuter- en lagere school, pedagogisch goed uitgeruste lokalen, een computerklas, een refter voor kleuters en lagere schoolkinderen, een personeelsruimte en een coördinatielokaal voor de zorgcoördinator en het CLB.

Het pedagogisch project zal op niveau van de lokale school de vertaling vinden in het schoolwerkplan.

2. Het karakter van de onderwijsinstelling.

Een school die kinderen wil opvoeden, kiest de waarden die ze in de school wil nastreven, rekening houdend met de huidige onderwijswetgeving. Dit alles wordt vertaald in een schooleigen pedagogisch project.

Wij staan open voor alle kinderen, welke de levensopvatting van de ouders ook is.

De vrije keuze van een erkende cursus levensbeschouwelijke vakken is gewaarborgd.

Het onderwijs, dat binnen onze school door de leraren wordt aangeboden, past in het kader van richtlijnen vastgelegd door het gemeentebestuur in een door haar erkend pedagogisch project.

Dit pedagogisch project bepaalt de aard van het onderwijsaanbod binnen onze school. Van de leraren wordt geëist dat ze volgens de richtlijnen van dit pedagogisch project onderwijs verschaffen. Alle andere participanten worden verondersteld dezelfde opties te onderschrijven of het pedagogisch project te respecteren.

De school volgt de leerplandoelen van OVSG, gebaseerd op de ontwikkelingsdoelen en eindtermen.

3. Fundamentele uitgangspunten.

We vertrekken van een aantal principiële houdingen ten aanzien van mens en maatschappij. Deze uitgangspunten vormen de basis naar waar we streven in ons onderwijs. We verwachten van de ouders die hun kinderen in onze school inschrijven, dat ze ons ondersteunen in het nastreven van deze uitgangspunten.

Openheid.

De school staat ten dienste van de gemeenschap en staat open voor alle leerplichtige jongeren, ongeacht hun filosofische of ideologische overtuiging, sociale of etnische afkomst, sekse of nationaliteit.

Verscheidenheid.

De school vertrekt vanuit een positieve erkenning van de verscheidenheid en wil waarden en overtuigingen, die in de gemeenschap leven, onbevooroordeeld met elkaar confronteren. Zij ziet dit als een verrijking voor de gehele schoolbevolking. Niettegenstaande elk kind verschillend is, behandelen wij iedereen op gelijke voet.

Democratisch.

Onze school bouwt mee aan een democratische overtuiging dat verschillende opvattingen over mens en maatschappij in de gemeenschap naast elkaar kunnen bestaan. Ze geeft elk kind de kans om zijn/haar stem te laten horen.

Socialisatie.

De school wil jongeren in harmonie leren samenleven met anderen. Ze wil ze zo leren openstaan voor meningen, leren luisteren naar elkaar en leefregels bijbrengen die het samenleven op en buiten de school bevorderen. Ze hoopt hen zo als volwaardige leden te kunnen laten deelnemen aan onze samenleving.

Emancipatie.

De school kiest voor emancipatorisch onderwijs door alle leerlingen gelijke ontwikkelingskansen te bieden overeenkomstig hun mogelijkheden. Zij wakkert zelfredzaamheid aan door leerlingen mondig en weerbaar te maken.

Totale persoon.

De school erkent het belang van onderwijs en opvoeding. Zij streeft een totale, harmonische persoonlijkheidsvorming na en hecht evenveel waarde aan kennisverwerving als aan attitudevorming.

Gelijke kansen.

Iedereen moet dezelfde kansen krijgen, niemand mag uitgesloten worden. Ze wil een veilige omgeving creëren voor alle kinderen en hen aandacht laten hebben voor succeservaringen.

Medemens.

De school voedt op tot respect voor de eigenheid van elke mens. Elke mens is uniek. Enkel door hiermee rekening te houden kunnen we opgroeien in een gezonde leefomgeving.

Europees.

De school brengt de leerlingen de gedachte bij van het Europese burgerschap en vraagt aandacht voor het mondiale gebeuren en het multiculturele gemeenschapsleven.

Mensenrechten.

De school draagt de beginselen uit die vervat zijn in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en van het Kind en neemt er de verdediging van op.

4. De visie op basisonderwijs.

Wij bouwen aan een school waar elk kind uniek is en zorgbrede kansen krijgt om, met de ontwikkelingsdoelen, de eindtermen en de leerplandoelen van OVSG als leidraad, zijn totale persoonlijkheid te ontwikkelen. De kwaliteit van onze school uit zich op de eerste plaats in het dagelijks pedagogisch klimaat, het samenlevingsmodel dat onze school uitbouwt, de leef- en werkcultuur die er heerst. Door het creëren van een veilig en warm pedagogisch klimaat willen we ervoor zorgen dat kinderen in een sfeer van welbevinden en betrokkenheid kunnen ontwikkelen.

Deze elementen situeren zich in drie velden:

- a. het veld van de basiskenmerken die de kern vormen:
 - het beschikken over een positief zelfbeeld;
 - gemotiveerd zijn;
 - zelf initiatief nemen;

- b. het veld van de algemene ontwikkeling dat doelen omvat van meer algemene aard zoals:
 - kunnen communiceren en samenwerken;
 - zelfstandigheid aan de dag leggen;
 - creatief en probleemoplossend omgaan met de omringende wereld;
 - zelfgestuurd leren;
- c. het veld van de specifieke ontwikkeling dat doelen omvat waarvan men de inhouden kan ordenen volgens leergebieden die in het onderwijs meer specifiek aan de orde zijn:
 - lichamelijke opvoeding;
 - muzische vorming;
 - taal;
 - wereldoriëntatie;
 - wiskunde.

Deze drie ontwikkelingsvelden zijn geënt op “de wereld”, in zijn ruime betekenis. Het is de werkelijkheid waarin het kind gaat functioneren. Het kind leert de werkelijkheid begrijpen, wordt vaardig en ontwikkelt een positieve houding.

De kwaliteit heeft alles te maken met de fundamentele uitgangspunten die samen met de schoolgemeenschap concreet vorm krijgen. Vanuit dit pedagogisch project werkt het lerarenteam op zodanige wijze aan de realisatie van de vooropgestelde doelen, dat er recht wordt gedaan aan de kenmerken van goed basisonderwijs.

We willen een zorgzame, kwaliteitsvolle school zijn, met een goed doordacht dagelijks pedagogisch klimaat, een gedragen samenlevingsmodel en een goede leef- en werkcultuur. Kenmerken hiervan zijn:

Samenhang.

- Kinderen beleven en ervaren de realiteit niet in vakjes. Doorheen de hele klas- en schoolwerking komen geïntegreerde activiteiten aan bod en moet er een horizontale en verticale samenhang zijn. Een samenhang tussen de leerinhouden van verschillende leergebieden (horizontale samenhang) en een samenhang binnen en tussen de leergroepen en de opeenvolgende klassen (verticale samenhang). De school tracht de beschikbare onderwijstijd zo concreet mogelijk invulling te geven. Waar mogelijk wordt thematisch (belangstellingscentrum) en/of projectmatig gewerkt. We trachten de inhouden van alle leergebieden te enten op de aangeboden thema's en/of projecten.
- De school creëert leersituaties die voor de kinderen herkenbaar zijn. De kinderen moeten de centrale plaats innemen. Kinderen dienen zich op de eerste plaats veilig en goed te voelen op de basisschool.
- De doelstellingen van het basisonderwijs hebben niet enkel betrekking op kennis opdoen. Ook het verwerven van inzichten, vaardigheden en attitudes met betrekking tot verschillende werkelijkheidsgebieden zijn belangrijke doelstellingen. Daarnaast dienen 'leren leren', 'probleemoplossend denken' en 'sociale vaardigheden' door de basisschool heen in verschillende leergebieden aandacht te krijgen.

Totale persoonlijkheidsontwikkeling.

- Aandacht voor de totale persoonlijkheidsvorming houdt in dat het schoolteam zich beraadt over een evenwichtig vormingsaanbod en een evenwichtige activiteitenplanning én de onderwijstijd zo invult dat alle persoonlijkheidsgebieden evenwichtig aan bod komen.
- De school houdt in haar aanbod niet alleen rekening met de verschillende ontwikkelingsterreinen maar ook met de verschillen in persoonlijkheidsontwikkeling.
- Aandacht voor de totale persoonlijkheidsontwikkeling impliceert een gerichtheid op individualiserend en gedifferentieerd onderwijs.
- Alle aspecten van de persoonlijkheid worden via de aangeboden vorming in hun ontwikkeling gestimuleerd en dit op evenwichtige wijze. Dit impliceert dat ook de socio-emotionele ontwikkeling voldoende vulling moet krijgen. Daarbij is de sociale interactie tussen leraren en leerlingen, en leerlingen onderling van essentieel belang. Er moet voldoende ruimte en tijd aangeboden worden om met elkaar te communiceren en samen te werken. Een open, ongedwongen sfeer met respect voor elk individu impliceert ook een respectvolle omgang met elkeen van de groep. De school streeft ernaar om bewuste leerlingen te vormen met kritische

reflectie op zichzelf en de anderen. Ze biedt thematische vormingscontexten aan rond sociale verschillen en achtergronden eigen aan het milieu van de leerlingen. Ze schenkt aandacht aan sociale oriëntatie en vaardigheden in relatie met de deelleerplannen maatschappij en mens. Een concrete invulling kan gebeuren door middel van kringgesprekken, groepswerken, sociogrammen en het ontwikkelen van creatieve vermogens.

Zorgverbreding.

- Een goede interactie tussen kind en leraar, die ook rekening houdt met de thuissituatie, vinden wij noodzakelijk om tot succesvolle oplossingen te komen. De principes van het Handelingsgericht Werken worden stelselmatig in het zorgbeleid van onze school ingevoerd.
- Zorgbreedte betekent voor ons de aandacht die we aan kinderen willen geven, en de wijze waarop we omgaan met verschillen tussen kinderen.
- De schoolteamleden stemmen hun onderwijs af op de mogelijkheden van de individuele kinderen die ze op school begeleiden. We bouwen differentiatievormen in met het oog op het ondersteunen van elk kind in zijn ontwikkelingsmogelijkheden. De school stemt het aanbod af op de individuele mogelijkheden zodat kinderen gemotiveerd zijn en bereid zijn om initiatieven te nemen. Dit draagt bij tot het ontwikkelen van een positief zelfbeeld.
- We beogen soepele overgangen tussen de verschillende leerjaren d.m.v. overgangsgesprekken.
- Er is op school een cultuur van overleg tussen leerkrachten, zorgcoördinator, CLB, directie en zorgteam. Daarnaast streven we naar een flexibele klasorganisatie. Er wordt gesproken over de onderwijspraktijk, er wordt gereflecteerd op de eigen praktijk. Ouders worden op verschillende manieren bij het schoolleven betrokken.
- We zorgen dat kinderen zich goed en geaccepteerd voelen op school, er gaan functioneren en er plezier beleven. Dat behoort tot de essentie van zorgverbreding.
- De school hanteert instrumenten om de individuele verschillen binnen alle domeinen van de persoonlijkheidsontwikkeling te bepalen en aan te geven via een kindvolgsysteem. Dit impliceert dat de eigen werking via gerichte observaties en continue reflectiemomenten permanent wordt bijgestuurd.

Actief leren.

- Actief leren is voor het kind een productief proces. Het is leren dat van het kind zelf uitgaat en door het kind spontaan als betekenisvol wordt ervaren. Het kind heeft belang bij wat het doet en gaat daarom volledig op in het anticiperen en oplossen van problemen.
- De sociale interactie tussen leraar en leerling en tussen leerlingen onderling is een essentieel onderdeel van dit interactief proces.
- Om actief leren op school te stimuleren, creëren we realistische en betekenisvolle probleemsituaties (contexten) binnen de leersituatie. Het zelfstandig en zelfsturend aspect gaan we bevorderen door strategische vaardigheden en denkhandelingen te laten ontwikkelen (leren leren) door kinderen gebruik te laten maken van naslagwerk en internet.
- Bij actief leren ligt de klemtoon eerder op het verwerken van, dan op de hoeveelheid aan leerinhouden. Kennis en inzicht zijn in die mate belangrijk dat zij gekoppeld kunnen worden aan denkhandelingen en strategische vaardigheden. Hierdoor worden ze voor het kind hanteerbaar binnen probleemsituaties en worden ze hefboomen voor actief leren en ontwikkeling.

Continue ontwikkelingslijn.

- Het aangeboden onderwijs wordt zowel naar moeilijkheidsgraad als naar inhoud afgestemd op de ontwikkelingsmogelijkheden en -behoeften van de leerlingen.
- We hebben aandacht voor 'continuïteit' binnen onderwijs. Dat betekent dat we de drempels tussen de verschillende fasen van de schoolloopbaan, tussen leergebieden (zie samenhang), tussen thuis- en schoolervaringen van de leerlingen, zo laag mogelijk maken.
- De begeleiders van het kind door de basisschool moeten deze continuïteit nastreven. Voor de schoolteamleden betekent dit gelijkgerichtheid, stimuleren van een doorlopende leer- en ontwikkelingslijn, afspraken maken en nakomen. Er worden concrete afspraken opgesteld i.v.m. terminologie en continuïteit binnen de leergebieden en de verschillende domeinen op klas- en schoolniveau.
Via overlegmomenten worden er binnen het schoolteam gelijkgerichte afspraken gemaakt

i.v.m. methodes en didactisch handelen en worden deze geëvalueerd en eventueel bijgestuurd.

- De school ontwikkelt een instrument dat de persoonlijkheidsgroei van elk kind weergeeft binnen alle domeinen tijdens de hele schoolloopbaan via het kindvolgsysteem.
- Ze ontwikkelt initiatieven om de overgang tussen kleuter en lager onderwijs, tussen lager en secundair onderwijs vlot te laten verlopen.

5. Schooleigen visie

Net als de straal het middelpunt van de cirkel verbindt met zijn omtrek willen wij als school de verbinding zijn met de omgeving, de maatschappij.

Net als de straal vertrekt vanuit het middelpunt van de cirkel, vertrekken wij vanuit het kind dat centraal staat met al zijn mogelijkheden, noden en talenten.

Elk kind, ongeacht afkomst of overtuiging, is immers uniek. Elk kind is een straaltje. Onze school wil dan ook elk kind laten stralen. Wij willen als school werken aan het welbevinden van elk kind. Het ontwikkelen van een positief zelfbeeld en een open geest naar anderen.

Als school willen wij een warmte- en lichtbundel vormen bestaande uit diverse stralen. Hiervoor willen wij niet alleen rekenen op een enthousiast schoolteam maar ook op de ouders. Samen willen wij onze stralen bundelen om van onze school een verlichte, warme plek te maken waar opvoeding en vorming kunnen bloeien in een veilige omgeving.

Een school die elk kind afzonderlijk, in zijn uniek-zijn, laat stralen. Waar elk kind later met een stralende glimlach en een warm gevoel aan terug zal kunnen denken.